

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ Ι ΤΜΗΜΑ (Β' ΔΙΑΚΟΠΩΝ)

Αποτελούμενο από τη Σύμβουλο Δέσποινα Καββαδία – Κωνσταντάρα, ως Πρόεδρο, και τα μέλη Ευπραξία Δημολιού, Πάρεδρο και Ιωάννη Βάγια, Εισηγητή.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 22 Ιουλίου 2019, με την παρουσία της Γραμματέως του Πελαγίας Κρητικού.

Για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Χαλκιδικής και του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκιδικής, σχετικά με τη θεώρηση ή μη του υπ' αριθμ. 1 χρηματικού εντάλματος πληρωμής, οικονομικού έτους 2019, του ανωτέρω φορέα.

Άκουσε την εισήγηση του Εισηγητή Ιωάννη Βάγια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Χαλκιδικής αρνήθηκε, με την 1/16.5.2019 πράξη επιστροφής, να θεωρήσει το 1, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ποσού 507,76 ευρώ,

του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκιδικής, το οποίο αφορά στην καταβολή αποδοχών μηνός Ιανουαρίου έτους 2019 στο φερόμενο ως δικαιούχο, Βασίλειο Τσάιτα. Ο ανωτέρω, με την από 25.1.2019 συναφθείσα σύμβαση, προσλήφθηκε στο ως άνω Νοσοκομείο ως επικουρικός ιατρός με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Τη θεώρηση του ανωτέρω εντάλματος αρνήθηκε η Επίτροπος, με την αιτιολογία ότι πριν τη σύναψη της επίμαχης σύμβασης είχαν συναφθεί, μεταξύ του φερόμενου ως δικαιούχου και του Νοσοκομείου, αντίστοιχες διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, η διάρκεια των οποίων είχε ήδη υπερβεί την επιτρεπόμενη από τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του π.δ/τος 164/2004 μέγιστη διάρκεια των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών. Ακολούθως, το Νοσοκομείο, με το 8073/13.6.2019 έγγραφο της Διοικήτριας αυτού, επανυπέβαλε το ανωτέρω χρηματικό ένταλμα πληρωμής προς θεώρηση. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της να το θεωρήσει, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 13.06.2019 έκθεσή της, στο Κλιμάκιο τούτο.

2. Το π.δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζόμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα» (ΦΕΚ Α' 134- διορθ. σφαλμ. ΦΕΚ Α' 135), το οποίο αποτελεί προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, όσον αφορά στο προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 1999/70/EK του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που έχει συναφθεί μεταξύ των διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού χαρακτήρα CES, UNICE και CEEP (E.E.L. 175/10.7.1999), ορίζει στο άρθρο 5 αυτού, υπό τον

τίτλο «Διαδοχικές Συμβάσεις», ότι: «1. Απαγορεύονται οι διαδοχικές συμβάσεις, που καταρτίζονται και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζομένου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, εφόσον μεταξύ των συμβάσεων αυτών μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών. 2. Η κατάρτιση των συμβάσεων αυτών επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Αντικειμενικός λόγος υφίσταται, όταν οι επόμενες της αρχικής συμβάσεως συνάπτονται για την εξυπηρέτηση ειδικών ομοειδών αναγκών που σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα της επιχείρησης (...). 4. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των διαδοχικών συμβάσεων δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερος των τριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου». Εν συνεχεία, το άρθρο 6, υπό τον τίτλο «Ανώτατη διάρκεια συμβάσεων», ορίζει ότι: «1. Συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. 2. Συνολικός χρόνος διάρκειας απασχόλησης άνω των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών επιτρέπεται μόνον σε περιπτώσεις ειδικών, από τη φύση και το είδος της εργασίας τους, κατηγοριών εργαζομένων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως, ιδίως, διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οιουδήποτε

επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται για την πραγματοποίηση έργου σχετικού με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς». Τέλος, το ίδιο ως άνω π.δ. ορίζει στο άρθρο 7, υπό τον τίτλο «Συνέπειες παραβάσεων», ότι: «1. Οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος είναι αυτοδικαίως άκυρη. 2. Σε περίπτωση που η άκυρη σύμβαση εκτελέσθηκε εν όλω ή εν μέρει, καταβάλλονται στον εργαζόμενο τα οφειλόμενα βάσει αυτής χρηματικά ποσά, τυχόν δε καταβληθέντα δεν αναζητούνται. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα, για το χρόνο που εκτελέσθηκε η άκυρη σύμβαση εργασίας, να λάβει ως αποζημίωση το ποσό το οποίο δικαιούται ο αντίστοιχος εργαζόμενος αορίστου χρόνου σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεώς του. Εάν οι άκυρες συμβάσεις είναι περισσότερες, ως χρόνος για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται η συνολική διάρκεια απασχόλησης με βάση τις άκυρες συμβάσεις. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο καταλογίζονται στον υπαίτιο. 3. Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος τιμωρείται με φυλάκιση (άρθρο 5 Ν. 1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 1440/1984). Αν το αδίκημα διαπράχθηκε από αμέλεια, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ίδια παράβαση στοιχειοθετεί παράλληλα και σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα».

3. Α. Σκοπός των ανωτέρω διατάξεων, οι οποίες εφαρμόζονται και στο προσωπικό που απασχολείται στους εποπτευόμενους από τις οικείες Υγειονομικές Περιφέρειες Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης, όπως τα νοσοκομεία (βλ. άρθρο 2 του ν. 3329/2005, Α' 81, 2 και 3 του π.δ/τος 164/2004 και 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990, Ε.Σ. Πράξεις ΚΠΕΔ Ι Τμ. 304/2017, 21/2019) είναι η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, ώστε οι συμβάσεις αορίστου χρόνου να συνεχίσουν να είναι ο γενικός κανόνας στο τομέα των εργασιακών σχέσεων (βλ. ρήτρες 1 και 5 της ανωτέρω συμφωνίας – πλαισίου και ενδεικτικά Αποφάσεις ΔΕΕ της 4ης Ιουλίου 2006, στην υπόθεση Αδενέλερ κ.λπ., C-212/04, σκ. 63 και της 8ης Μαρτίου 2012, στην υπόθεση «Martial Huet», C-251/11, σκ. 34, Απόφαση ΣτΕ 2639/2008, Ε.Σ. Πράξη ΚΠΕΔ Ι Τμ. 186/2013). Για το λόγο αυτό, και σε συμφωνία με τους επιτακτικούς κανόνες του άρθρου 103 του Συντάγματος, ως αυτό συμπληρώθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (ΦΕΚ Α' 84) περί πρόσβασης σε θέσεις του δημόσιου τομέα κατόπιν διαφανών διαδικασιών επιλογής, περί εξαιρετικών προϋποθέσεων σύναψης συμβάσεων ορισμένου χρόνου και περί απαγόρευσης μετατροπής αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, που αποσκοπούν στη διασφάλιση των συνταγματικών αρχών της ισότητας ενώπιον του νόμου, της αξιοκρατίας και της διαφάνειας στο πεδίο των προσλήψεων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (βλ. Πρακτικά Συνεδριάσεων Βουλής ΡΜΔ'/21.3.2001, σελ. 731, 744, 754, 755 και ΡΜΕ'/21.3.2001, σελ. 768, 771, 772, 782, ΑΠ 264/2011, ΣτΕ 2639/2008, 1256/2006, Ε.Σ. ΚΠΕΔ Ι Τμ. 102/2012, 186/2013), ο νομοθέτης εισήγαγε ένα σύστημα χρονικών περιορισμών στην δυνατότητα σύναψης διαδοχικών συμβάσεων εργασίας

ορισμένου χρόνου και κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασεως αυτών, το οποίο και αποτύπωσε στα άρθρα 5, 6 και 7 του π.δ/τος 164/2004.

B. Ειδικότερα, το πλαίσιο αυτό προβλέπει ότι απαγορεύεται, με ποινή ακυρότητας της σύμβασης, η κατάρτιση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου. Ως διαδοχικές συμβάσεις νοούνται οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ιδιότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, όταν μεταξύ τους μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών. Κατ' εξαίρεση, η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του π.δ/τος 164/2004 επιτρέπει τη σύναψη διαδοχικών συμβάσεων, εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, ειδικότερα δε όταν είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση ειδικών ομοειδών αναγκών, που σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή και το είδος ή τη δραστηριότητα του φορέα που πρόκειται να απασχολήσει το προσωπικό και επιβάλλουν την πρόσληψη των συγκεκριμένων εργαζομένων (βλ. συναφώς Διάταξη του ΔΕΕ της 21ης Σεπτεμβρίου 2016, στην υπόθεση "Popescu", C-614/15 και Απόφαση ΔΕΕ της 25ης Οκτωβρίου 2018, στην υπόθεση "Scotto", C-331/17). Οι ως άνω αντικειμενικοί λόγοι πρέπει να αναφέρονται ρητά στη σχετική σύμβαση ή να προκύπτουν ευθέως από αυτή (βλ. Ε.Σ. Ι Τμ. Πράξεις 78/2011, 192/2010, 226/2009, 185/2007, ΚΠΕΔ Ι Τμ. 3, 99/2018, 189/2014, 186/2013). Περαιτέρω, συμβάσεις που συνάπτονται διαδοχικά είτε πρόκειται περί συμβάσεων, των οποίων η κατάρτιση επιτρέπεται κατ' εξαίρεση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ως άνω π.δ/τος, είτε για συμβάσεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο άλλων -πλην του άρθρου 5 του εν λόγω π.δ/τος- διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, δεν

επιτρέπεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες συνολικού χρόνου διάρκειας της απασχόλησης. Σε περίπτωση δε υπέρβασης του ορίου των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών συνολικής διάρκειας της απασχόλησης του απασχολούμενου εργαζομένου, επέρχεται αυτοδίκαια η ακυρότητα της τελευταίας χρονικά συναπτόμενης σύμβασης. Σημειώνεται ότι ως «διαδοχική» σύμβαση νοείται και κάθε σύμβαση, η οποία καταρτίζεται μετά από παράταση της ισχύος προηγούμενης σύμβασης, ακόμα και δυνάμει σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης, μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων, με το ίδιο αντικείμενο, και η οποία ουσιαστικό σκοπό έχει τη συνέχιση της απασχόλησης συγκεκριμένου προσώπου στη θέση, στην οποία εργαζόταν (Ε.Σ. ΚΠΕΔ Ι Τμ. 76/2019, 3, 99/218, 304/2017, 125/2016, κ.α.). Εξαιρετικά είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του π.δ/τος 164/2004, η σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου καθ' υπέρβαση του συνολικού χρόνου των εικοσιτεσσάρων μηνών, εφόσον πρόκειται, μεταξύ άλλων, για περιπτώσεις εργαζομένων, που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οποιουδήποτε χρηματοδοτούμενου προγράμματος, στα οποία περιλαμβάνονται και τα συγχρηματοδοτούμενα από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης προγράμματα και για όσο χρονικό διάστημα έχει ενταχθεί σ' αυτά η απασχόληση εργαζομένων (βλ. Ε.Σ. ΚΠΕΔ Ι Τμ. 280/2018 και ειδικά για επικουρικούς ιατρούς 21, 76/2019).

Γ. Περαιτέρω, η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 7, περί καταβολής στον εργαζόμενο των οφειλόμενων βάσει της σύμβασης χρηματικών ποσών, αποτελεί μέτρο ελάχιστης προστασίας των εργαζομένων, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να περιέρχονται

αυτοί σε κατάσταση μισθολογικής αβεβαιότητας ενώ παρέχουν εργασία και δεν αντίκειται στο άρθρο 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος. Τούτο, διότι η συνταγματική απαγόρευση της κάλυψης πάγιων και διαρκών αναγκών με συμβάσεις ορισμένου χρόνου είναι ζήτημα διαφορετικό από την διά ειδικής διάταξης νόμου αναγνώρισης του δικαιώματος των εργαζομένων, που έχουν απασχοληθεί σε εκτέλεση τέτοιων συμβάσεων, επί των οφειλόμενων σ' αυτούς αποδοχών, ενόψει των συνταγματικών αρχών της ασφάλειας δικαίου, της προβλεψιμότητας, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας, αλλά και της κατοχύρωσης με υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των περιουσιακών δικαιωμάτων και των νόμιμων προσδοκιών που απορρέουν από εργασία παρασχεθείσα βάσει διάταξης νόμου, κατά τα άρθρα 17 παρ. 1 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (βλ. Ε.Σ. ΙΙ Τμ. 1176/2018, ΑΠ Ολομ. 40/1998, 228/2016, ΕΔΔΑ απόφ. της 8.7.2004 Κλιάφας Στέφανος και λοιποί κατά Ελλάδος, σκ. 28 και 29, πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. Πρακτικά της 9^{ης} Γ.Σ./10.5.2017, Ι Τμ. πράξη 36/2017, ΚΠΕΔ Ι Τμ. 3/2018). Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι η διάταξη του εδαφίου α' της παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ/τος 164/2004 συνιστά επαρκές νόμιμο έρεισμα για τη θεώρηση χρηματικού εντάλματος πληρωμής που εκδίδεται σε εκτέλεση άκυρης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ως άνω π.δ/τος, σύμβασης εξαρτημένης εργασίας, χωρίς να τίθεται ως προϋπόθεση για την καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής στον εργαζόμενο η έκδοση νέου τίτλου πληρωμής μετά την περαίωση της διαδικασίας του προληπτικού ελέγχου επί του πρώτου χρηματικού εντάλματος πληρωμής που εκδίδεται κατ' επίκληση της άκυρης σύμβασης, μετά τη διάγνωση της σχετικής

ακυρότητας. Και τούτο, διότι η αναμονή έκδοσης νέου τίτλου πληρωμής οδηγεί στην παράταση της κατάστασης αβεβαιότητας στην οποία έχει ήδη περιέλθει ο εργαζόμενος, παράταση η οποία αναιρεί τον προστατευτικό για αυτόν σκοπό της Οδηγίας 1999/70/EK και του π.δ/τος 164/2004 (πρβλ. ΔΕΕ Απόφαση της 14.9.2016, στις υποθέσεις Florentina Martínez Andrés κ.λπ., C-184/15 και C-197/15, σκ. 63, ΚΠΕΔ Ι Τμ. 3, 99/2018).

4. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 11 παρ. 22 του ν. 2889/2001 (Α' 37), 10 παρ. 1 του ν. 3329/2005 (Α' 81) και 21 παρ. 2 του ν. 3580/2007 (Α' 134), όπως αυτές ισχύουν, συνάγεται ότι ο θεσμός του επικουρικού ιατρού εισήχθη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας για την κάλυψη έκτακτων και επειγουσών αναγκών των υγειονομικών μονάδων της χώρας, ανεξαρτήτως της ύπαρξης κενών οργανικών θέσεων ιατρών. Αρχικά, αφορούσε μόνο σε περιοχές της χώρας με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (δυσπρόσιτες, νησιωτικές ή απομονωμένες), όπου παρουσιαζόταν δυσκολία κάλυψης των θέσεων μόνιμων ειδικευμένων ιατρών, λόγω έλλειψης ενδιαφερομένων (βλ. και άρθρο 23 παρ. 1 του ν. 2519/1997). Στη συνέχεια ωστόσο, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 3329/2005, επεκτάθηκε στο σύνολο της Επικράτειας. Με βάση το ισχύον, σήμερα, νομοθετικό πλαίσιο, ως επικουρικός ιατρός μπορεί να διοριστεί ιατρός ειδικευμένος, που κατέχει δηλαδή άδεια χρήσης τίτλου ιατρικής ειδικότητας στην Ελλάδα, κατόπιν αίτησης που υποβάλλει για την εγγραφή του στους ηλεκτρονικούς καταλόγους που τηρούνται ανά ειδικότητα σε κάθε Διοικητική Υγειονομική Περιφέρεια, για τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας που ανήκουν σε αυτή, ή στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, για την

Κεντρική Υπηρεσία του Ε.Κ.Α.Β. και τα παραρτήματά του. Οι υποψήφιοι καταχωρούνται στους ηλεκτρονικούς καταλόγους ανά ειδικότητα, σύμφωνα με το χρόνο κατάθεσης και τον απόλυτο αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης τους, με τον οποίο καθορίζεται η μεταξύ τους προτεραιότητα, δεν μπορούν, ωστόσο, να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στους καταλόγους αυτούς περισσότερο από πέντε (5) έτη, μετά την παρέλευση των οποίων διαγράφονται αυτοδικαίως. Για την τοποθέτηση των επικουρικών ιατρών στις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας υποβάλλεται σχετικό αίτημα από τις Υγειονομικές Περιφέρειες ή τον Πρόεδρο του Ε.Κ.Α.Β. στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, το οποίο πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένο, μετά δε την έγκρισή του από τον Υπουργό Υγείας, εκδίδεται απόφαση τοποθέτησης από τον Διοικητή της αντίστοιχης Υγειονομικής Περιφέρειας ή τον πρόεδρο του Ε.Κ.Α.Β. και υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του επικουρικού ιατρού και του νοσοκομείου, της υγειονομικής περιφέρειας ή του Προέδρου του Ε.Κ.Α.Β. κατά περίπτωση. Εξάλλου, μετά την έκδοση της απόφασης τοποθέτησης οι ιατροί διαγράφονται από τον κατάλογο των επικουρικών ιατρών, διατηρούν, ωστόσο, το δικαίωμα επανεγγραφής μετά τη λήξη της θητείας τους, εφόσον υποβάλλουν νέα αίτηση καταχώρησης. Η διάρκεια των συμβάσεων που υπογράφουν εξαρτάται από την περιοχή στην οποία τοποθετούνται, κατά τις ειδικότερες διακρίσεις του νόμου, κυμαίνεται δε από ένα έως τρία έτη. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι εφόσον τοποθετούνται σε νοσηλευτικά ιδρύματα εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης η διάρκεια της σύμβασής τους μπορεί να είναι έως δύο έτη. Επίσης, προβλέπεται ότι οι επικουρικοί ιατροί είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ενώ ο χρόνος υπηρεσίας τους στις θέσεις αυτές

προσμετράται ως προϋπηρεσία στις κρίσεις για την κατάληψη θέσης ειδικευμένου ιατρού κλάδου Ε.Σ.Υ., καθώς και σε κάθε περαιτέρω εξέλιξη του ιατρού στο Ε.Σ.Υ.. Στις ανωτέρω διατάξεις προβλέπεται, τέλος, ότι σε περίπτωση παρέλευσης του χρόνου διάρκειας της σύμβασης επικουρικού ιατρού, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι ανάγκες του φορέα, μπορεί αυτός να προβεί σε νέα πρόσληψη στη θέση που κενώθηκε από τους ιατρούς που είναι εγγεγραμμένοι στους τηρούμενους ηλεκτρονικούς καταλόγους και είναι σε αναμονή πρόσληψης, με τήρηση της διαδικασίας που προαναφέρθηκε, ήτοι κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Υγείας και έκδοσης απόφασης τοποθέτησης από τον Διοικητή της Υ.Π.Ε. ή τον Πρόεδρο του Ε.Κ.Α.Β. (βλ. Ε.Σ. ΚΠΕΔ στο Ι Τμ. 304/2017, 76/2019 κ.α.).

5. Στην προκειμένη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύει το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την Υ10Α/Γ.Π.36469/6.6.2014 απόφαση του Υπουργού Υγείας εγκρίθηκε η πρόσληψη του φερόμενου ως δικαιούχου του ελεγχόμενου χρηματικού εντάλματος, Βασίλειου Τσάιτα, ως επικουρικού ιατρού ειδικότητας μαιευτικής - γυναικολογίας στο Γενικό Νοσοκομείο Χαλκιδικής με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας από 20.6.2014 έως 19.6.2015. Η σύμβαση αυτή παρατάθηκε διαδοχικά ως εξής: α) από 8.6.2015 έως 31.12.2015, σύμφωνα με το άρθρο 39 παρ. 2 του ν. 4320/2015, β) από 1.1.2016 έως 30.9.2016, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 4351/2015, γ) από 1.10.2016 έως 30.9.2017, σύμφωνα με το άρθρο 52 παρ. 7^α του ν. 4410/2016 και δ) από 1.10.2017 έως 31.12.2018, σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 1^α του ν. 4486/2017. Στη συνέχεια, με την Γ4α/Γ.Π.οικ.101450/21.12.2018 απόφαση

των Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας εγκρίθηκε η πρόσληψη επικουρικού ιατρού στο Γενικό Νοσοκομείο Χαλκιδικής με ειδικότητα μαιευτικής – γυναικολογίας με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου διάρκειας 24 μηνών. Κατόπιν τούτου, με την 49261/18/23.1.2019 απόφαση του Διοικητή της 4^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας εγκρίθηκε η εκ νέου πρόσληψη του φερόμενου ως δικαιούχου του ελεγχόμενου χρηματικού εντάλματος στο Γενικό Νοσοκομείο Χαλκιδικής ως επικουρικού ιατρού ειδικότητας μαιευτικής – γυναικολογίας, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας 24 μηνών, η οποία συνήφθη στις 25.1.2019. Στη συνέχεια δε, για την καταβολή των αποδοχών μηνός Ιανουαρίου 2019 στον ανωτέρω επικουρικό ιατρό εκδόθηκε το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα, ποσού 507,76 ευρώ. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στις προηγούμενες νομικές σκέψεις, το Κλιμάκιο κρίνει ότι έρεισμα της εντελλόμενης δαπάνης αποτελεί σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου επικουρικού ιατρού, η οποία έχει συναφθεί μετά από μία σειρά προηγουμένων παραταθεισών, δυνάμει διατάξεων νόμων, όμοιων συμβάσεων μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων και με τους ίδιους όρους. Οι συμβάσεις αυτές, που τελούσαν σε αδιάλειπτη ακολουθία από 1.6.2014 έως 31.12.2018, συνιστούν διαδοχικές συμβάσεις κατά την έννοια του άρθρου 5 του π.δ. 164/2004 και καλύπτουν συνεχόμενο χρονικό διάστημα 54 μηνών. Δοθέντος δε ότι μεταξύ της λήξης της προηγούμενης σύμβασης και της επίμαχης συναφθείσας στις 25.1.2019 σύμβασης ορισμένου χρόνου μεσολάβησε χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών, η σύμβαση αυτή θεωρείται διαδοχική των προηγούμενων, κατά την έννοια του άρθρου 5 του π.δ. 164/2004. Κατόπιν τούτου, η συνολική

απασχόληση του φερόμενου ως δικαιούχου του ελεγχόμενου εντάλματος στο Γενικό Νοσοκομείο Χαλκιδικής έχει υπερβεί, κατά το χρονικό σημείο σύναψης της επίμαχης σύμβασης, το επιτρεπόμενο στο άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ/τος 164/2004 όριο των 24 μηνών. Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι συντρέχουν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της προβλεπόμενης στην παρ. 2 του άρθρου 6 εξαίρεσης από την εφαρμογή του ανώτατου αυτού ορίου. Ειδικότερα, δεν προκύπτει ότι ο φερόμενος ως δικαιούχος προσλήφθηκε στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οποιουδήποτε επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος (πρβλ. ΚΠΕΔ Ι Τμ. 21, 76/2019). Κατά συνέπεια, η σύμβαση επί της οποίας ερείδεται το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα είναι αυτοδικαίως άκυρη, σύμφωνα με τα ειδικότερα εκτιθέμενα στη σκέψη 3 ανωτέρω, ως συναφθείσα κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004. Με τα δεδομένα αυτά, το Κλιμάκιο κρίνει ότι η εντελλόμενη δαπάνη είναι μη νόμιμη. Τούτο δε, ανεξαρτήτως της βασιμότητας των προβαλλόμενων με το έγγραφο επανυποβολής του εντάλματος ισχυρισμών ότι με τη σύμβαση αυτή καλύπτονται λειτουργικές δαπάνες του Νοσοκομείου ή ότι η σύναψή της δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι προβάλλονται εν προκειμένω αλυσιτελώς. Ειδικότερα, στην κρινόμενη υπόθεση η ακυρότητα της σύμβασης εδράζεται στην υπέρβαση του ορίου των 24 μηνών, το οποίο κατά το άρθρο 6 του π.δ/τος 164/2004 τίθεται ως ανώτατο όριο επιτρεπόμενων διαδοχικών συμβάσεων, ακόμα και αν αυτές συνάπτονται κατ' επίκληση των αντικειμενικών λόγων του άρθρου 5 παρ. 2 του ίδιου π.δ/τος ή ακόμα και αν συντρέχουν άλλες ειδικές περιστάσεις. Περαιτέρω, ο προβαλλόμενος με το

έγγραφο επανυποβολής του εντάλματος ισχυρισμός ότι η επίμαχη δαπάνη είναι νόμιμη κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 176 του ν. 4600/2019, σύμφωνα με την οποία θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που καταβλήθηκαν έως τη δημοσίευση του εν λόγω νόμου για πραγματική απασχόληση των πάσης φύσεως εργαζομένων των δημόσιων νοσοκομείων, των οποίων οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου παρατάθηκαν καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου χρονικού ορίου του π.δ/τος 164/ 2004, ενώ τα σχετικά χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί δεν αναζητούνται και δεν καταλογίζονται σε βάρος των Διοικητών ή Υποδιοικητών ή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Δ.Υ.ΠΕ., των δημοσίων νοσοκομείων και των υπαλλήλων των Οικονομικών Υπηρεσιών τους, στους οποίους και δεν επιβάλλονται οποιοσδήποτε φύσης πειθαρχικές, ποινικές ή διοικητικές κυρώσεις που σχετίζονται με την καταβολή των ως άνω δαπανών, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Τούτο, διότι στη διάταξη αυτή, ανεξαρτήτως της συνταγματικότητάς της, εμπίπτουν δαπάνες νοσοκομείων που είχαν ήδη καταβληθεί κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της (19.3.2019), αφορά δε τις συνέπειες του διενεργούμενου από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατασταλτικού ελέγχου των δαπανών. Αντιθέτως, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης δαπάνες που δεν είχαν εισέτι εκκαθαρισθεί, όπως η ελεγχόμενη, οι οποίες υπάγονταν στον προληπτικό έλεγχο μέχρι τις 17.5.2019, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 125 παρ. 2 του ν. 4611/2019 (Α' 73).

6. Πλην όμως, το Κλιμάκιο κρίνει εν προκειμένω ότι το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα, πρέπει να θεωρηθεί, κατ' εφαρμογή όσων ορίζονται στο εδάφιο α' της παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 164/2004, το οποίο επιτάσσει, μεταξύ άλλων, την άμεση καταβολή στον εργαζόμενο των οφειλόμενων βάσει

άκυρης σύμβασης χρηματικών ποσών. Ωσαύτως, με την ίδια νομική βάση δύναται να καταβληθούν στον δικαιούχο του ελεγχόμενου χρηματικού εντάλλματος οι δεδουλευμένες αποδοχές του, μέχρι την κοινοποίηση της παρούσας πράξης. Τυχόν, όμως, συνέχιση εκτέλεσης της αυτοδικαίως άκυρης επίμαχης σύμβασης ορισμένου χρόνου και τυχόν καταβολή αποδοχών στον ανωτέρω επικουρικό ιατρό πέραν του χρονικού σημείου κοινοποίησης της παρούσας πράξης, θα ελεγχθεί από τα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη διενέργεια του κατασταλτικού ελέγχου (βλ. άρθρα 38 επ. του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, Α' 52). Περαιτέρω, το Κλιμάκιο κρίνει ότι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 7 του π.δ/τος 164/2004, σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 32 του ανωτέρω Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπου ορίζεται ότι: «Αν κατά την άσκηση του προληπτικού ελέγχου καταδειχθεί η τέλεση ποινικώς κολάσιμης πράξης, ανακοινώνεται στον Υπουργό Οικονομικών, τον οικείο διατάκτη και τον αρμόδιο Εισαγγελέα», η παρούσα πράξη πρέπει να κοινοποιηθεί, με μέριμνα της Γραμματείας του Κλιμακίου: α) στον Υπουργό Οικονομικών, β) στον Υπουργό Υγείας και β) στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Χαλκιδικής, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 1, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκιδικής, ποσού 507,76 ευρώ, πρέπει να θεωρηθεί κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Αποστέλλει αντίγραφο της παρούσας πράξης στον Υπουργό Οικονομικών, στον Υπουργό Υγείας και στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Χαλκιδικής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΒΒΑΔΙΑ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΓΙΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ